

Juslenius, 1968 – Juslenius D. Suomalaisen Sana-Lugun Coetus 1745. – Facsimile Porvoo, 1968.

Kalima, 1936 – Kalima J. Itämerensuomalaisten kielten baltilaiset lainasanat. – Helsinki, 1936.

Kalima, 1941 – Kalima J. Baltofennica. – Virittääjä, 1941, 45, p. 206–211.

Karsten, 1915 – Karsten T. E. Germanisch-finnische [Lehnwortstudien. – Helsingfors, 1915.

Kettunen, 1962 – Kettunen L. Eestin kielen äännehistoria. – Helsinki, 1962.

Koivulehto, 1981 – Koivulehto J. Zur Erforschung der germanisch-finnischen Lehnbeziehungen. – Sovetskoe Finno-ugrovedenie, 1981, 17, p. 161–175.

Lönnrot, 1930 – Lönnrot E. Suomalais-Ruotsalainen Sanakirja 1880. – Facsimile Porvoo, 1930.

Nirvi, 1964 – Nirvi R. E. Sanoja ja käyttäytymisiä. – Suomi, Helsinki, 1964, 111, 1.

NS – NS = Nykysuomen sanakirja. – Porvoo, 1951–1961.

Ojansuu, 1916 – Ojansuu Il. Suomen kielen tutkimuksen työmaalta. – Jyväskylä 1916.

Otrębski 1958–1965 – Otrębski J. Gramatyka języka Litewskiego I–III. – Warszawa 1958–1965.

Posti, 1932 – Posti L. Virka. – Virittääjä, 1932, 36, p. 46–50.

Posti, 1977 – Posti L. Some New Contributions to the Stock of Baltic Loan-words in Finnic Languages. – Baltistica, t. 13, Vilnius, 1977, p. 263–270.

Rytkönen, 1940 – Rytkönen A. Eräiden ims: In *'tm*-sanojen historiaa. – Jyväskylä, 1940.

SKES – SKES = Suomen kielen etymologinen sanakirja 1–6. – Lexica Societatis Fennougricæ XII, Helsinki, 1955–1978.

Stang, 1966 – Stang Che. Vergleichende Grammatik der baltischen Sprachen. – Oslo–Bergen–Tromsö, 1966.

Thomsen, 1931 – Thomsen W. Berührungen zwischen den finnischen und den baltischen (litauisch-lettischen) Sprachen. – Samlede Afhandlinger 4, Copenhagen 1931.

Toivonen, 1928 – Toivonen Y. H. Zur Geschichte der fiogr. inlautenden Affrikaten. – FUF, 1928, 19, p. 1–270.

Äimä, 1919 – Äimä F. Astevaihtelututielmia. – MSFOu, Helsinki, 1919, 45.

SMULKMENA LXII

Rytų Lietuvoje per slavus atėję skoliniai dažnai turi balsį *o* vietoj įprastinio *a*, pvz., *kovà* ‘kava’ ir kt. (Baltistica X 92). Tai gali būti susiję ne tik su palyginti vėlyvu *ā virtimu *o*, bet ir ankstyvu tų žodžių patekimu į vietas tarmę. Šiuo atžvilgiu įdomių duomenų yra neseniai išleistame J. Petrausko ir A. Vidugirio „Lazūnų tarmės žodyne“ (V., 1985 m.). Čia *o* neretai turi žodžiai, kitur rytų Lietuvoje nevartojami arba išlaikantys *a*, pvz., *dōkas* ‘stogas’ (br. *dax*, 1. *dach*), *kanovà* ‘griovys’ (*канáва*), *kvōsas* ‘gira’ (*квас*, *kwas*), *morkà* ‘pašto ženklas’ (*мárка*, *marka*), *mornavóti* ‘veltui gaišti’ (*марнавáцъ*), *mozà* ‘tepalas’ (*мазъ*, *maž*), *ponà* ‘pana, panelė’ (*нáнна*, *panna*), *porà* ‘garas’ (*nápa*, *para*), *põrabkas* ‘samdinys’ (*náрабак*), *romà* ‘rēmai’ (*ráма*, *rama*), *ronycià* ‘skiriamoji

riba' (граніца), slovà 'šlové' (слáва, sława), stôršas 'vyresnysis' (cmáрши, starszy), tolierkà 'lékštè' (талéрка, iš vok. Teller). Kai kurie žodžiai turi dublettes formas su *o* ir *a*, pvz., *kavõlkas*||*kaválkas* (ir *kaváukas*) 'gabalas' (каváлак, gen. sg. каváлка). Tai rodo pakartotiną skolinimą. Greičiausiai naujesni skolinimai ar senų skolinių vėlesnį perdirbimą rodo tokie žodžiai, kurie turi *o* vietoj lenkų *o*, pvz., *apõštolas* 'apaštalas' (perdirbta iš *apäštala*s dėl l. *apostol*), *dõktorius* 'daktaras' (*doktor*), *prõborščius* 'kunigas' (su įterptiniu *r*, vietoj *prãbaščius* dėl l. *proboszcz*), *grošiai* 'pinigai, grãšiai' (groszy). Ir tokios rūšies skoliniai kartais turi dubletus, pvz., *školà*||*škalà* 'mokykla' (szkoła, шкóла). Visa tai rodo šioje lietuviškoje saloje Baltarusijos TSR buvus labai ilgus ir nepaprastai sudėtingus kontaktus su kaimynais slavais.

Z. Zinkevičius